

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod coniugatus sine coniugis co[n]sensu nequit profiteri continentiam. H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

aliam ducere? Coniugatus vero vel cōiugata, nec continētiam nisi cōmuni consensu seruare valet, nec monasterium petere, nisi vterq; continētiam pariter p̄fiteatur. Quod vero liceat sponsæ monasterium eligere, auctoritatibus sanctorum probatur. Ait n. Euseb. Pap. Desponsatam puellam nō licet parentib. alii viro tradere: tamē licet sibi monasterium eligere. Itē Greg. Decreta legalia desponsatam, si conuerti voluerit, nullo penitus censue-
runt damno multari. Refert etiam Hieron. quod Macharius inter Christi heremitas p̄cipuus, celebrato nuptiali cōuiuio cum vespere thalamum esset ingressurus, ex vrbe egrediens transmarina petiit, & heremi solitudinem sibi elegit. B. etiam Alexius similiter ex nuptiis diuina gratia vocatus, sponsam deseruit, & nudus Christo famulari cœpit. His auctoritatibus & exemplis liquet, licere sponsis sine consensu suarum sponsarum, & e conuerso, continentiam profiteri.

Quod coniugatus vel coniugata nequeant continentiam profiteri sine alterius consensu.

Hoc a. coniugatis nullatenus licet. Non n. potest vir melioris vitæ propositum sumere sine vxoris consensu, & e cōuerso. Vnde Greg. scribēs Theotiz patritæ. Sunt qui dicunt religionis gratia, cōiugia debere solui. Verum sciendum est, quia etsi hoc lex humana cōcessit, tamē lex diuina p̄hibuit. Si vero vtriusq; cōueniat continentē vitam ducere, hoc quis audeat accusare? Sic n. multos sanctorū nouimus cum suis coniugib. & prius continentem vitam duxisse, & post ad sanctæ Ecclesiæ regiminā migrasse. Si vero continētiam, quam vir appetit, mulier non sequitur, aut quā vxor appetit, vir recusat, cōiugium diuidi nō potest: quia scriptū est. Mulier potest atē suæ carnis non habet, sed vir. Similiter & vir potest atē suæ carnis non habet, sed mulier. Idē, Agathosa, latrix p̄sentium, quæ ita est

Greg. epist. 20. lib. 6. ad Fortunatum Episcop. & Hiero. c. 84. In vita Macharii de vita patrū.

Greg. epist. 39. lib. 9. Matth. 5. & 19. 6

1. Cor. 7. 6

*Greg. epist.
44. lib. 9. in
princa.*

*Matth. 5. 0
6. 19. b*

*27. q. 2. cap.
Si quis.
Ex Synodo
Eugenij. 1.*

*Aug. lib. 1.
De adulteri-
us coniugij
Nicol. I.*

est virum suum contra voluntatē suam in monasterium esse conuersum. Quapropter experientia tua precipimus, vt diligētī inquisitione discutias, ne fortē eius voluntate conuersus sit, vel ipsa mutare se pmiserit. Et si hoc repereris, & illū in monasterio permanere prouideas, & hanc tunc promisit mutare vitā compellas. Si vero nihil horum est, ne quondā fornicationis crimē, propter q̄ licet vxorē dimittere, prædictam mulierē commisisse cognoueris: nec illius cōuersio vxoris relicte in seculo fieri possit perditionis occasio, volumus vt maritum suū illi, etiā si iam tōsuratus est, reddere debeas, omni excusatione cessante. Quia nisi fornicationis causa virum vxorē dimittere, nulla ratio concedit. Postquā n̄. copulatione coniugij viri & mulieris vnum corp⁹ efficitur, non pōt ex parte conuerti, & ex parte manere in seculo. Itē ex 8. Synodo, Si quis cōiugatus conuerti ad monasterium velit, non est recipiendus, nisi prius à cōiuge castimoniam profiteri fuerit absolutus. Tales ergo tunc sine culpa sequuntur Christū relicto seculo, si habēt ex pari voluntate castitatis consensum. Itē, si vir & vxor diuertere pro sola religione inter se cōfenserint vita, nullatenus sine consensu Episcopi fiat: vt ab eo singulariter prouiso constituantur loco. Nam vxore nolēte, vel altero illorum, etiam tali re matrimonium non soluitur. Itē Aug. Si abstinēs sine vxoris voluntate, tribuis ei fornicandi licentiam: & peccatum illius tuæ imputabitur abstinētia. Item Nicol. Papa, Scripsit nobis Thabergerina, regia se velle dignitate vel copula exui, & sola vita priuata esse contētā desiderare. Cui scripsimus, non hoc aliter fieri posse nisi eandem vitam vir eius Lotharius elegerit. Ex his patet, q̄ coniugati sine communi consensu monasterium eligere, continētiam profiteri, vel habitū religionis sumere non valent: & si fecerint, reuocari debent.

bent. Sponsi vero possunt sine communi consensu monasterium eligere. Vnde videtur inter sponsum & sponsam coniugium non esse. Ideoq; asserunt à prima fide desponsationis coniuges appellari, non re presentium, sed spe futurorū: quia ex fide, quā ex desponsatione sibi inuicem debent, postea efficiuntur coniuges, præmissas autem auctoritates, quib; asseritur, quod consensus matrimonium facit ita intelligi volunt, vt consensus vel pactio coniugalis non ante coitum faciat matrimonium, sed in coitu. Sicut n. defloratio virginitatis non facit matrimonium, nisi præcedat pactio coniugalis: ita nec pactio coniugalis, antequam absit copula carnalis. Ex pactioe ergo coniugali sponsi & sponsæ fiunt autē coitum: in coitu vero sic efficiuntur coniuges. Facit enim pactio coniugalis, vt quæ prius erat sponsa in coitu fiat coniunx.

Responsio ad prædicta cum determinatione superiorum. I

His a. ita respondemus. Fit aliquando desponsatio, vbi est cōpromissio viri & mulieris de cōtrahēdo matrimonio: non est a. ibi consensus de presentī. Est & desponsatio habēs consensus de presentī, i. pactioem coniugalē, quæ sola facit coniugium. In illa ergo desponsatione, vbi est pollicitatio contrahendi matrimonium, sponsi tantum & sponsæ fiunt, non coniuges: & talib; sponsis licet sine cōmuni consensu continentiam profiteri, & monasterium eligere. In ea vero desponsatione, vbi est consensus de presentī, cōiugium contrahitur: & ab illius desponsationis prima fide veri coniuges appellantur. Secundū hanc distinctionem desponsationis, desponsis variè loquuntur Dd.

Quomodo accipiatur sponsa in subditis capitulis. II

Aliquando enim sponsas vocant, quæ talem habuerunt desponsationē, vbi fuit pactio coniugalis de presentī, & illæ veræ cōiuges sunt. Vnde Greg. Si quis vxorē desponsauerit vel subarrauerit, quāquam

quam